

Ljubljana, Maribor in Koper, 31. januar 2024

Ministrstvo za kulturo RS

Maistrova 10
1000 Ljubljana

Odziv Radia Študent, Mariborskega radia študent in Neodvisnega obalnega radia na predlog Zakona o medijih (ZMed-1)

Spoštovani,

tako kot ob podobnih priložnostih in predlogih za spremembe zakonodaje na področju medijev v preteklosti smo se v javno razpravo o tokratnem predlogu Zakona o medijih (ZMed-1) vključili tudi v zavodih **Radio Študent, Mariborski radio študent in Neodvisni obalni radio** (pobudniki in ustanovni člani **društva Neuvrščeni – Zveze svobodnih skupnostnih medijev tretjega medijskega sektorja**), ki ne glede na doseg vendarle bistveno prispevamo k večji pluralnosti in raznolikosti medijskega prostora v Republiki Sloveniji.

Čeprav se strinjamo, da je nujno, da se veljavno besedilo temeljnega zakona na področju medijev posodobi, da bo ustrezalo aktualni realnosti, pa žal ponovno ugotavljamo, da tudi ta predlog Zakona o medijih (ZMed-1) ohranja **neustrezno urejenost študentskih radijskih in televizijskih programov** posebnega pomena in da ne prinaša **pravne podlage za obstoj in razvoj nepridobitnih svobodnih skupnostnih medijev** tretjega medijskega sektorja. Na to smo med javno razpravo opozorili s serijo intervjujev in drugih oddaj na Radiu Študent in v sodelovanju z Društvom študentov novinarstva FEJS z okroglo mizo o položaju tretjega medijskega sektorja v Sloveniji z naslovom "*Ali ste ZMedeni?*" 17. januarja 2024 na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani.

Tretji sektor nepridobitnih svobodnih skupnostnih medijev je formalno priznan in zaradi svojega delovanja v javnem interesu tudi sistemsko financiran v državah, katerih posamezne določbe ureditve medijske zakonodaje so prikazane v obrazložitvi predloga Zakona o medijih, denimo v Avstriji, Irski, Nemčiji itd. Da je tretji sektor pomemben steber medijske pluralnosti vsakega zdravo demokratičnega pravnega sistema, države članice opozarjajo naslednje organizacije in institucije:

- **Svet Evrope** (<https://www.coe.int/en/web/freedom-expression/community-media>) šteje skupnostne medije kot pomemben vir lokalnih vsebin, kulturne in jezikovne raznolikosti, medijskega pluralizma, socialnega vključevanja in medkulturnega dialoga. V ta namen so bila sprejeta **Priporočila ministrov Sveta Evrope državam članicam za medijski pluralizem in raznolikost medijskih vsebin** (31. 1. 2007, https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016805d6be3), **Deklaracija Odbora ministrov Sveta Evrope o vlogi skupnostnih medijev pri spodbujanju družbene kohezije in medkulturnega dialoga** (11. 2. 2009, https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805d1bd1) in **Priporočila ministrov Sveta Evrope državam članicam glede medijskega pluralizma in transparentnosti**

medijskega lastništva (7. 3. 2018,

https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680790e13).

- **Evropski parlament v Resoluciji o svobodnih in skupnostnih medijih** (25. 9. 2008,

<https://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2008-0456+0+DOC+XML+V0//SL>)

- **UNESCO** (<http://en.unesco.org/themes/community-media-sustainability>) se zavzema, da se dolgoročna vidnost skupnostnih medijev spodbuja s podpornimi politikami in strategijami, vključno z opredelitvijo v zakonodaji, poštenim dostopom do etra in dovoljenj, trajnostnimi viri financiranja in vključevanjem v razmislek o digitalni tranziciji. V ta namen so bila sprejeta **Priporočila za trajnost skupnostnih medijev** (Pariz, 15. 9. 2015,

http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CI/CI/pdf/news/community_media_sustainability_recommendations_en.pdf) in **Trajnost skupnostnih medijev: Niz politik** (razvit v

sodelovanju s Centrom za pravo in demokracijo (Centre for Law and Democracy) na podlagi priporočil, izoblikovanih na dogodku organizacije UNESCO – **"Trajnost skupnostnih medijev:**

Krepitev politik in financiranja" (september 2015, Pariz) za pomoč medijskim regulatorjem in državnim institucijam, da bi lahko zagotovile regulatorno okolje, ki bo prepoznalo vrednost skupnostnih medijev in podpiralo njihovo dolgoročno trajnost,

<https://en.unesco.org/community-media-sustainability/policy-series>)

Tako kot na primer v Avstriji, se svobodni in skupnostni mediji združujejo v **nacionalne zveze oz. organizacije**, kot je leta 1993 ustanovljena Zveza svobodnih skupnostnih radiodifuznih postaj –

Verband Freier Rundfunk Österreich (<https://www.freier-rundfunk.at/index.html>) ali Forum skupnostnih radijev Irske (**CRAOL – Community Radio Forum of Ireland**, <https://craol.ie/>).

Svetovno združenje skupnostnih radijskih postaj (**World Association of Community Radio Broadcasters / Association Mondiale Des Radiodiffuseurs Communautaires, AMARC**,

<https://amarc.radio/>) je bilo ustanovljeno leta 1983, **AMARC Europe** (<https://amarceurope.eu/>) pa je 18. septembra 1994 na prvi vseevropski konferenci v Ljubljani sprejel še danes veljavno Listino evropskih »community« postaj (**AMARC Charter**,

<https://amarceurope.eu/who-we-are/amarc-charter/>).

Evropski forum skupnostnih medijev (**CMFE – Community Media Forum Europe**, <https://cmfe.eu/>), ustanovljen leta 2004 v Halleju, Nemčiji, katerega **Pismo podpore Radiu Študent pri zagovorništvo tretjega medijskega sektorja v Sloveniji** (CMFE – Support for Radio Študent in the advocacy of the 3rd media sector in Slovenia) prilagamo, ima kot vseevropsko podporno združenje tretjega medijskega sektorja 41 individualnih članov in 57 organizacij, od tega 25 nacionalnih federacij ali mrež iz 24 držav EU. Za obdobje 2023–2024 je bila v **upravni odbor** imenovana tudi direktorica Zavoda Radio Študent Valentina Rajaković. CMFE polno podpira Radio Študent pri zagovorniških aktivnostih in naporih, da se zagotovi, da **zakonodajalec prepozna tretji medijski sektor kot pomemben steber pluralnosti medijev**.

Kljub temu, da lahko le pozdravimo posodobitev sofinanciranja javnega interesa na področju medijev, pa smo žal primorani ugotoviti, da se medijska politika in njeno izvajanje s tem predlogom **ne depolitizira**. In da bodo politično motivirane odločitve ministrstva in ministra za kulturo, kot je bila denimo odločitev v letu 2021, da se Zavodu Radio Študent za glede na obseg in kakovost medijskih vsebin povsem primerljivo prijavo s prejšnjimi leti, ko so bile ocenjene z maksimalnim možnim številom točk in sofinanciranjem, dodeli nič sredstev, še naprej mogoče.

V skladu s 15. členom predloga bo o razdelitvi sredstev na podlagi javnih pozivov ali javnih razpisov še naprej na predlog strokovne komisije **odločal pristojni minister**, ki med strokovnjaki

za področje medijev tudi imenuje člane strokovne komisije. Prav tako pa bo postopek razpisov, pogoje za sodelovanje na razpisih ter kriterije in merila za presojo in ocenjevanje vlog prijaviteljev, ki jih v predlogu zakona ni, podrobneje z uredbo določila in po potrebi tudi spreminjala Vlada Republike Slovenije. Tako kot v primeru po našem mnenju in navedenih izkušnjah sicer nujne depolitizacije sofinanciranja javnega interesa na področju nepridobitnih medijev, posebnih pripomb na konkretne člene predloga Zakona o medijih (ZMed-1) tudi glede predlaganega **nižanja kvot lastne programske produkcije** za medije s statusom posebnega pomena ne podajamo.

Ne glede na to, da prihajamo iz medijskega sektorja, ki edini pokriva veliko večino aktualnega glasbenega dogajanja v Sloveniji, se kot radiodifuzni mediji čutimo dolžni še posebej opozoriti na dejstvo, ki zadeva predlagane **definicije in kvote za predvajanje slovenske glasbe**. Ker je definicija bistveno ožja, gre zgolj za skladbe v slovenskem jeziku, kvote pa so ostale iste, denimo 25 odstotkov za lokalne, študentske in nepridobitne radijske in televizijske programe, vendarle gre za bistveno manjši nabor obstoječih skladb za predvajanje, kot v primeru prejšnje, širše definicije, ki je obsegala tako instrumentalno glasbo kot dela slovenskih avtorjev v tujih jezikih. Iz navedenega razloga menimo, da bi bilo za lokalne, študentske in nepridobitne radijske in televizijske programe treba ustrezno **znižati** predlagane kvote skladb v slovenskem jeziku za polovico in jih določiti **na 12,5 odstotkov**, predvsem v prid ostalim ustvarjalcem glasbe pri nas.

Predlagamo tudi spremembo od uveljavitve leta 1994 neustreznih določil za **študentske radijske in televizijske programe posebnega pomena**. Tako v primeru Radia Študent (od leta 1973) in tudi Mariborskega radia študent (od 1990), kot edinih programov s tem statusom, študentska organizacija ni izdajatelj, ampak **ustanovitelj ali soustanovitelj** izdajatelja, v skladu z izjemo v ZNOrg ustanovljenih nevladnih organizacij. Ker obe postaji zagotavljata visoke standarde novinarske avtonomije in uredniške neodvisnosti ter omogočata participacijo zaposlenih, drugih sodelavcev in članov uredništva pri imenovanju vodilnih funkcij zastopnika in odgovornega urednika ter oblikovanju programske sheme, predlagamo, da se zaradi javnega interesa, ki ga zastopata, določi, da je odprodajo ali prenos ustanoviteljskih ali soustanoviteljskih pravic študentskega radijskega ali televizijskega programa posebnega pomena mogoče izpeljati zgolj s predhodnim soglasjem Ministrstva za kulturo in agencije.

Pripombe v obliki predlogov za spremembo posameznih členov predloga Zakona o medijih podajamo zaradi vzpostavitve **pravne podlage** za razvoj in obstoj nepridobitnih svobodnih skupnostnih medijev tretjega medijskega sektorja, uskladitve študentskih radijskih in televizijskih programov ter nepridobitnih medijev posebnega pomena s temeljnimi načeli **Zakona o nevladnih organizacijah (ZNOrg)**, nujnih izjem pri omejitvi dostopa do sofinanciranja in pri prednostnih kriterijih zanj.

Tako kot številni drugi kot nevladne organizacije vzpostavljeni mediji pričakujemo, da bo predlagatelj status nepridobitnih radijskih in televizijskih programov razširil na **vse nepridobitne medije posebnega pomena**, ki zagotavljajo večinski delež izvernih lastnih programskih vsebin in pogoje zanj uskladi z načeli nepridobitnosti, neprofitnosti in neodvisnosti od drugih oseb, kot jih definira Zakon o nevladnih organizacijah (ZNOrg). Predlagamo, da se pri pogoju »ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas ali zagotovljeno drugo dolgotrajno sodelovanje z najmanj dvema novinarjema oziroma programskima delavcema«, doda rešitev iz predstavljenega modela Danske, da so to lahko tudi sodelavci, ki morajo skupaj doseči število delovnih ur treh redno zaposlenih.

Nadalje predlagamo, da se pravno podlago za obstoj in razvoj, sistemsko financiranje ter **ugodnejši dostop do analognih in digitalnih frekvenc** nepridobitnih svobodnih skupnostnih medijev tretjega medijskega sektorja v skladu z definicijami in priporočili organizacije UNESCO, odbora ministrov Sveta Evrope, resolucije Evropskega parlamenta ipd. tudi v Republiki Sloveniji naposled vzpostavi na osnovi določil, da z notranjimi akti **omogočajo participacijo** zaposlenih, drugih sodelavcev in članov uredništva pri imenovanju vodilnih funkcij zastopnika in odgovornega urednika ter oblikovanju programske sheme; da **so** pri oblikovanju programske politike **neodvisni** od vlade, komercialnih in verskih institucij ter političnih strank; zagotavljajo **transparentnost lastništva in virov financiranja** medija; so odgovorni do skupnosti in omogočajo **vključevanje** pripadnikov skupnosti, kateri so namenjeni, v oblikovanje in izvajanje programskih vsebin; izvajajo **neformalna izobraževanja in medijsko opismenjevanje** na področju medijskih poklicev; ter podpirajo **pravice manjšin in marginaliziranih skupin** in ščitijo kulturno in jezikovno **različnost**.

V nadaljevanju podajamo predloge za spremembe in dopolnitve ZMed-1.

14. člen

(državne pomoči medijem)

(4) Finančne podpore za namene iz prvega odstavka tega člena ne morejo pridobiti:

- izdajatelji, ki so pod neposrednim ali posrednim prevladujočim vplivom, posamično ali skupaj, Republike Slovenije, samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih oseb javnega prava ali političnih strank,
- izdajatelji, katerih mediji so v večinskem deležu že financirani iz drugih javnih sredstev;
- izdajatelji, ki nimajo vsaj treh zaposlenih delavcev ali rednih sodelavcev ali članov uredništva;
- izdajatelji, ki nimajo izpolnjenih obveznosti (pravne, finančne, pogodbene ipd.) do financerja in njegovih posrednih proračunskih uporabnikov;
- izdajatelji, ki jim je bila v zadnjih dveh letih najmanj dvakrat s pravnomočno odločbo izrečena globa za kršitev prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti, nasilju in vojni ter razpihovanja sovraštva in nestrpnosti iz 34. člena tega zakona;
- izdajatelji medijev, katerih odgovorni uredniki ali osebe, ki so jih je nadomeščale, so bili v zadnjih dveh letih pravnomočno obsojeni za kaznivo dejanje javnega spodbujanja sovraštva, nasilja in nestrpnosti po Kazenskem zakoniku;
- izdajatelji, ki jim je bila v zadnjih dveh letih najmanj dvakrat s pravnomočno odločbo izrečena globa za prekršek v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, počitki, opravljanjem dela na podlagi pogodb civilnega prava kljub obstoju elementov delovnega razmerja ali v zvezi z zaposlovanjem na črno.

Doda se: »**razen če gre za nepridobitne, neprofitne in od drugih oseb neodvisne nevladne organizacije v skladu z Zakonom o nevladnih organizacijah (ZNOrg);**«

(4) Finančne podpore za namene iz prvega odstavka tega člena ne morejo pridobiti:

- izdajatelji, ki so pod neposrednim ali posrednim prevladujočim vplivom, posamično ali skupaj, Republike Slovenije, samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih oseb javnega prava ali političnih strank,
- izdajatelji, katerih mediji so v večinskem deležu že financirani iz drugih javnih sredstev, **razen če gre za nepridobitne, neprofitne in od drugih oseb neodvisne nevladne organizacije v skladu z Zakonom o nevladnih organizacijah (ZNOrg);**
- izdajatelji, ki nimajo vsaj treh zaposlenih delavcev ali rednih sodelavcev ali članov uredništva;
- izdajatelji, ki nimajo izpolnjenih obveznosti (pravne, finančne, pogodbene ipd.) do financerja in njegovih posrednih proračunskih uporabnikov;
- izdajatelji, ki jim je bila v zadnjih dveh letih najmanj dvakrat s pravnomočno odločbo izrečena globa za kršitev prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti, nasilju in vojni ter razpihovanja sovraštva in nestrpnosti iz 34. člena tega zakona;

- izdajatelji medijev, katerih odgovorni uredniki ali osebe, ki so jih je nadomeščale, so bili v zadnjih dveh letih pravnomočno obsojeni za kaznivo dejanje javnega spodbujanja sovraštva, nasilja in nestrpnosti po Kazenskem zakoniku;
- izdajatelji, ki jim je bila v zadnjih dveh letih najmanj dvakrat s pravnomočno odločbo izrečena globa za prekršek v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, počitki, opravljanjem dela na podlagi pogodb civilnega prava kljub obstoju elementov delovnega razmerja ali v zvezi z zaposlovanjem na črno.

(5) Prevladujoč vpliv iz prejšnjega odstavka je zagotovljen, kadar Republika Slovenija, samoupravne lokalne skupnosti oziroma druge osebe javnega prava ali politične stranke, posamično ali skupaj:

- v izdajatelju, neposredno ali posredno prek druge gospodarske družbe ali druge pravne osebe zasebnega prava, lahko izvajajo prevladujoč vpliv na podlagi večinskega deleža vpisanega kapitala ali imajo pravico nadzora večine ali lahko imenujejo več kot polovico članov poslovnega ali nadzornega organa, ali
- v izdajatelju neposredno ali posredno prek druge gospodarske družbe ali druge pravne osebe zasebnega prava nastopajo kot ustanovitelji.

Doda se: **razen če gre za nevladno organizacijo, kot jo določa ZNOrg.**

(5) Prevladujoč vpliv iz prejšnjega odstavka je zagotovljen, kadar Republika Slovenija, samoupravne lokalne skupnosti oziroma druge osebe javnega prava ali politične stranke, posamično ali skupaj:

- v izdajatelju, neposredno ali posredno prek druge gospodarske družbe ali druge pravne osebe zasebnega prava, lahko izvajajo prevladujoč vpliv na podlagi večinskega deleža vpisanega kapitala ali imajo pravico nadzora večine ali lahko imenujejo več kot polovico članov poslovnega ali nadzornega organa, ali
- v izdajatelju neposredno ali posredno prek druge gospodarske družbe ali druge pravne osebe zasebnega prava nastopajo kot ustanovitelji, **razen če gre za nevladno organizacijo, kot jo določa ZNOrg.**

15. člen

(postopek dodelitve državne pomoči)

(8) Prednostni kriteriji in merila iz prejšnjega odstavka pomenijo dodatno število točk, ki jih prejmejo projekti, ki te kriterije in merila izpolnjujejo.

Doda se izjema: »**V primeru prve in druge alineje prejšnje točke istega člena** (ohranjanje novinarskih delovnih mest za nedoločen čas in zagotavljanje visoke stopnje pravne zaščite in trajnejše socialne varnosti tako zaposlenim kot pogodbeno vezanim novinarjem, programskim delavcem in drugim ključnim delavcem v medijih) **to ne velja za študentske radijske in televizijske programe ter nepridobitne medije posebnega pomena.**«

(8) Prednostni kriteriji in merila iz prejšnjega odstavka pomenijo dodatno število točk, ki jih prejmejo projekti, ki te kriterije in merila izpolnjujejo. **V primeru prve in druge alineje prejšnje točke istega člena to ne velja za študentske radijske in televizijske programe ter nepridobitne medije posebnega pomena.**

23. člen

(delež glasbe v slovenskem jeziku)

(2) V primeru radijskih in televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija znaša delež iz prejšnjega odstavka 40 odstotkov, v primeru lokalnih, študentskih in nepridobitnih radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena pa 25 odstotkov.

Spremeni se delež: s 25 na **12,5 odstotkov.**

(2) V primeru radijskih in televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija znaša delež iz prejšnjega odstavka 40 odstotkov, v primeru lokalnih, študentskih in nepridobitnih radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena pa **12,5 odstotkov.**

27. člen

(študentski radijski in televizijski programi posebnega pomena)

(1) Študentska organizacija je lahko izdajatelj študentskega radijskega ali televizijskega programa posebnega pomena, ali obeh teh programov, če programske vsebine ustvarjajo in razširjajo večinoma študentje in so pretežno namenjene študentski javnosti, in če uporablja presežek prihodkov nad odhodki samo za izvajanje dejavnosti, za katero je ustanovljena, v skladu z zakonom, ki ureja delovanje in dejavnost samoupravne skupnosti študentov Slovenije, in s svojim ustanovitvenim aktom.

Doda se »**ustanovitelj ali soustanovitelj izdajatelja**«, »**kot nepridobitna, neprofitna in od drugih subjektov neodvisna nevladna organizacija**«, »**zakonom, ki opredeljuje nevladne organizacije**«, in »**ki zagotavlja visoke standarde novinarske avtonomije in uredniške neodvisnosti ter omogoča participacijo zaposlenih, drugih sodelavcev in članov uredništva pri imenovanju vodilnih funkcij zastopnika in odgovornega urednika ter oblikovanju programske sheme**«.

Doda se »(4) **Odprodajo ali prenos ustanoviteljskih ali soustanoviteljskih pravic v izdajatelju študentskega revizijskega programa posebnega pomena je mogoče izpeljati zgolj s predhodnim soglasjem Ministrstva za kulturo in agencije, če ugotovita, da delovanje izdajatelja študentskega radijskega ali televizijskega programa posebnega pomena ni več v javnem interesu**«.

(1) Študentska organizacija je lahko **ustanovitelj ali soustanovitelj izdajatelja** študentskega radijskega ali televizijskega programa posebnega pomena, ali obeh teh programov, če programske vsebine ustvarjajo in razširjajo večinoma študentje in so pretežno namenjene študentski javnosti, in če uporablja presežek prihodkov nad odhodki samo za izvajanje dejavnosti, za katero je ustanovljena **kot nepridobitna, neprofitna in od drugih subjektov neodvisna nevladna organizacija**, v skladu z zakonom, ki ureja delovanje in dejavnost samoupravne skupnosti študentov Slovenije, **zakonom, ki opredeljuje nevladne organizacije**, in s svojim ustanovitvenim aktom, **ki zagotavlja visoke standarde novinarske avtonomije in uredniške neodvisnosti ter omogoča participacijo zaposlenih, drugih sodelavcev in članov uredništva pri imenovanju vodilnih funkcij zastopnika in odgovornega urednika ter oblikovanju programske sheme**.

(4) **Odprodajo ali prenos ustanoviteljskih ali soustanoviteljskih pravic v izdajatelju študentskega radijskega ali televizijskega programa posebnega pomena je mogoče izpeljati zgolj s predhodnim soglasjem Ministrstva za kulturo in agencije, če ugotovita, da delovanje izdajatelja študentskega radijskega ali televizijskega programa posebnega pomena ni več v javnem interesu**.

28. člen

(nepridobitni radijski in televizijski programi posebnega pomena)

(1) Status nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa posebnega pomena pridobi izdajatelj, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- v dnevnem oddajnem času med 5. in 19. uro, če gre za radijski program, oziroma med 8. in 22. uro, če gre za televizijski program, zagotavlja najmanj 20 odstotkov programskih vsebin lastne produkcije, in sicer izvernih splošnoinformativnih programskih vsebin, programskih vsebin s področja preiskovalnega novinarstva, programskih vsebin, namenjenih spremljanju in kritični refleksiji kulture in umetnosti, izobraževalnih vsebin, ali drugih zahtevnejših, specifičnih, inovativnih in manj zastopanih novinarskih zvrsti, vrst in žanrov;

- ni ustanovljen z namenom opravljanja pridobitne dejavnosti ali z namenom pridobivanja dobička ali z namenom razvoja, olajševanja ali pospeševanja pridobitne dejavnosti svojih ustanoviteljev, družbenikov ali članov;

- v skladu s svojim ustanovitvenim aktom dobiček ali presežek prihodkov nad odhodki uporablja izključno za doseganje namenov ali ciljev na področju izdajanja nepridobitnega programa in svojega premoženja ne deli med svoje ustanovitelje, družbenike, člane ali druge osebe;
- plače njegovih zaposlenih ter nadomestila za plače članov organov upravljanja in nadzora pri izdajatelju ter druga nadomestila (potni stroški, dnevnice itd.) ne presegajo tarif, ki jih veljavni predpisi in kolektivna pogodba zaposlenih v kulturi določajo za javne zavode;
- ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas ali zagotovljeno drugo dolgotrajno sodelovanje z najmanj dvema novinarjema oziroma programskima delavcema, razen če gre za program, ki je namenjen obveščanju pripadnikov manjšinskih etničnih in narodnih skupnosti.

Razširi se na »vse nepridobitne medije posebnega pomena«, doda opredelitev iz predloga ZMED-e »v primeru tiskanega medija ali elektronske publikacije redno zagotavlja večinski delež izvirnih splošno-informativnih programskih vsebin, programskih vsebin s področja preiskovalnega novinarstva, programskih vsebin, namenjenih spremljanju in kritični refleksiji kulture in umetnosti, ali drugih zahtevnejših, specifičnih, inovativnih in manj zastopanih novinarskih zvrsti, vrst in žanrov;« in pogoje uskladi z načeli nepridobitnosti, neprofitnosti in neodvisnosti od drugih oseb, kot jih definira Zakon o nevladnih organizacijah (ZNOrg) »in se v primeru prenehanja, po poravnavi vseh obveznosti, njeno premoženje prenese na drugo nevladno organizacijo z enakim ali podobnim namenom ali nepridobitno pravno osebo javnega prava;« ter »če imajo predstavniki države, samoupravnih lokalnih skupnosti, drugih oseb javnega prava, nosilcev javnih pooblastil, mednarodnih medvladnih organizacij, političnih strank, sindikatov, zbornic in gospodarskih družb, ter fizične osebe, ki na trgu samostojno opravljajo pridobitno dejavnost, ali predstavniki drugih oseb, ki niso nepridobitne, v njenem poslovnem organu, organu upravljanja ali organu nadzora skupaj manj kot četrtno glasov.« Doda se rešitev iz predstavljenega modela Danske »(to so lahko tudi sodelavci, ki morajo skupaj doseči število delovnih ur treh redno zaposlenih).«

Dve možnosti, ali se doda 28.a člen (nepridobitni mediji posebnega pomena – svobodni skupnostni mediji), ali se 28. člen razširi z alinejami: »• z notranjimi akti omogoča participacijo zaposlenih, drugih sodelavcev in članov uredništva pri imenovanju vodilnih funkcij zastopnika in odgovornega urednika ter oblikovanju programske sheme; • je pri oblikovanju programske politike neodvisen od vlade, komercialnih in verskih institucij ter političnih strank; • zagotavlja transparentnost lastništva in virov financiranja medija; • je odgovoren do skupnosti in da omogoča vključevanje pripadnikov skupnosti, kateri je namenjen, v oblikovanje in izvajanje programskih vsebin; • izvaja neformalna izobraževanja in medijsko opismenjevanje na področju medijskih poklicev; • podpira pravice manjšin in marginaliziranih skupin in ščiti kulturno in jezikovno različnost.«

28. člen

(nepridobitni mediji posebnega pomena)

(1) Status nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa posebnega pomena pridobi izdajatelj, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- v dnevnem oddajnem času med 5. in 19. uro, če gre za radijski program, oziroma med 8. in 22. uro, če gre za televizijski program, zagotavlja najmanj 20 odstotkov programskih vsebin lastne produkcije, in sicer izvirnih splošnoinformativnih programskih vsebin, programskih vsebin s področja preiskovalnega novinarstva, programskih vsebin, namenjenih spremljanju in kritični refleksiji kulture in umetnosti, izobraževalnih vsebin, ali drugih zahtevnejših, specifičnih, inovativnih in manj zastopanih novinarskih zvrsti, vrst in žanrov;
- v primeru tiskanega medija ali elektronske publikacije redno zagotavlja večinski delež izvirnih splošno-informativnih programskih vsebin, programskih vsebin s področja preiskovalnega novinarstva, programskih vsebin, namenjenih spremljanju in kritični refleksiji kulture in umetnosti, ali drugih zahtevnejših, specifičnih, inovativnih in manj zastopanih novinarskih zvrsti, vrst in žanrov;

- ni ustanovljen z namenom opravljanja pridobitne dejavnosti ali z namenom pridobivanja dobička ali z namenom razvoja, olajševanja ali pospeševanja pridobitne dejavnosti svojih ustanoviteljev, družbenikov ali članov;
- v skladu s svojim ustanovitvenim aktom dobiček ali presežek prihodkov nad odhodki uporablja izključno za doseganje namenov ali ciljev na področju izdajanja nepridobitnega programa in svojega premoženja ne deli med svoje ustanovitelje, družbenike, člane ali druge osebe **in se v primeru prenehanja, po poravnavi vseh obveznosti, njeno premoženje prenese na drugo nevladno organizacijo z enakim ali podobnim namenom ali nepridobitno pravno osebo javnega prava;**
  - **če imajo predstavniki države, samoupravnih lokalnih skupnosti, drugih oseb javnega prava, nosilcev javnih pooblastil, mednarodnih medvladnih organizacij, političnih strank, sindikatov, zbornic in gospodarskih družb, ter fizične osebe, ki na trgu samostojno opravljajo pridobitno dejavnost, ali predstavniki drugih oseb, ki niso nepridobitne, v njenem poslovnem organu, organu upravljanja ali organu nadzora skupaj manj kot četrtno glasov;**
    - plače njegovih zaposlenih ter nadomestila za plače članov organov upravljanja in nadzora pri izdajatelju ter druga nadomestila (potni stroški, dnevnice itd.) ne presegajo tarif, ki jih veljavni predpisi in kolektivna pogodba zaposlenih v kulturi določajo za javne zavode;
    - ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas ali zagotovljeno drugo dolgotrajno sodelovanje z najmanj dvema novinarjema oziroma programskima delavcema **(to so lahko tudi sodelavci, ki morajo skupaj doseči število delovnih ur dveh redno zaposlenih)**, razen če gre za program, ki je namenjen obveščanju pripadnikov manjšinskih etničnih in narodnih skupnosti.

28.a člen

(nepridobitni mediji posebnega pomena – svobodni skupnostni mediji)

(1) Status nepridobitnega medija posebnega pomena – svobodnega skupnostnega medija pridobi izdajatelj, ki ob pogojih iz 28. člena izpolnjuje še naslednje pogoje:

- z notranjimi akti omogoča participacijo zaposlenih, drugih sodelavcev in članov uredništva pri imenovanju vodilnih funkcij zastopnika in odgovornega urednika ter oblikovanju programske sheme;
- je pri oblikovanju programske politike neodvisen od vlade, komercialnih in verskih institucij ter političnih strank;
- zagotavlja transparentnost lastništva in virov financiranja medija;
- je odgovoren do skupnosti in da omogoča vključevanje pripadnikov skupnosti, kateri je namenjen, v oblikovanje in izvajanje programskih vsebin;
- izvaja neformalna izobraževanja in medijsko opismenjevanje na področju medijskih poklicev;
- podpira pravice manjšin in marginaliziranih skupin in ščiti kulturno in jezikovno različnost.

(2) Status nepridobitnega medija posebnega pomena – svobodnega skupnostnega medija se upošteva kot prednostno merilo na javnih pozivih in javnih razpisih za uresničevanje javnega interesa na področju medijev ter pri dostopu do javne infrastrukture.

29. člen

(pravna podlaga za sprejem splošnega akta)

Agencija sprejme splošni akt, v katerem podrobneje določi postopek pridobitve oziroma odvzema statusa lokalnega, študentskega in nepridobitnega programa posebnega pomena ter postopek za dovolitev razširjanja lokalnih radijskih in televizijskih programov v mreži.

Doda se »**lokalnega in študentskega programa, nepridobitnega ter nepridobitnega svobodnega skupnostnega medija posebnega pomena.**«

29. člen

(pravna podlaga za sprejem splošnega akta)

Agencija sprejme splošni akt, v katerem podrobneje določi postopek pridobitve oziroma odvzema statusa **lokalnega in študentskega programa, nepridobitnega in nepridobitnega svobodnega skupnostnega medija posebnega pomena** ter postopek za dovolitev razširjanja lokalnih radijskih in televizijskih programov v mreži.

66. člen

(6) Pri izbiri programa se prednostno upošteva:

- razširjanje programa v slovenskem jeziku oziroma v jeziku avtohtone madžarske ali italijanske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji;
- prosta dostopnost (neodirnost) programa.

Doda se: »**status lokalnega in študentskega programa, nepridobitnega ter nepridobitnega svobodnega skupnostnega medija posebnega pomena.**«

6) Pri izbiri programa se prednostno upošteva:

- razširjanje programa v slovenskem jeziku oziroma v jeziku avtohtone madžarske ali italijanske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji;
- prosta dostopnost (neodirnost) programa;
- **status lokalnega in študentskega programa, nepridobitnega ter nepridobitnega svobodnega skupnostnega medija posebnega pomena.**

Lep pozdrav,

Zavod Radio Študent (RŠ)

Zavod Mariborski radio študent (MARŠ)

Zavod Neodvisni obalni radio (NOR)